

HOGERE INKOMENS VOOR BIOLOGISCHE AKKERBOUWBEDRIJVEN

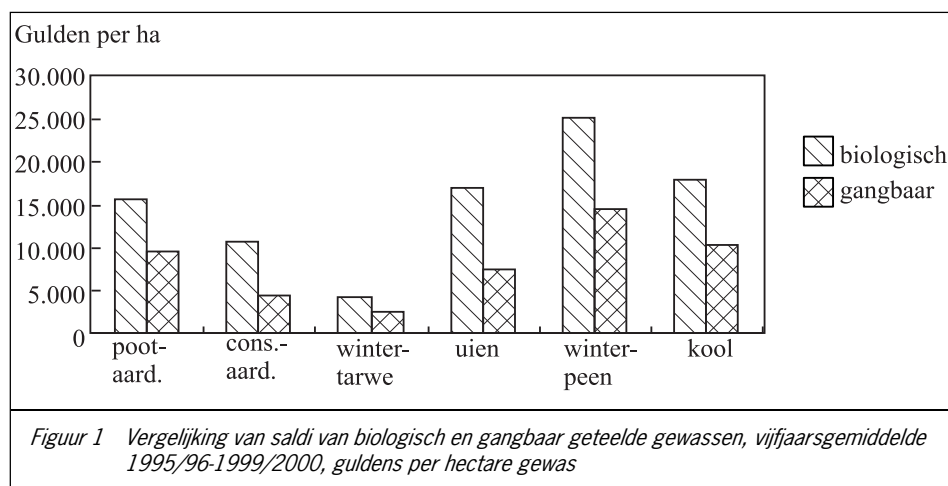
Jakob Jager

Biologische akkerbouwbedrijven onderscheiden zich qua bedrijfsopzet van gangbare akkerbouwbedrijven vooral door het grotere aandeel groenten in het bouwplan. Het aandeel suikerbieten en aardappelen is daarentegen juist kleiner. Voor een betere vergelijking van de resultaten is daarom als referentiegroep niet gekozen voor de totale groep gangbare akkerbouwers, maar voor de groep gangbare akkerbouwbedrijven met tuinbouw als tweede tak. Bij deze vergelijkingsgroep bestaat ongeveer 35% van de productiecapaciteit uit tuinbouwmatige producten, wat redelijk overeenkomt met dat van de biologische bedrijven.

In boekjaar 1999/2000 hebben de gangbare bedrijven duidelijk lagere geldsopbrengsten behaald dan in het voorgaande jaar, door het overaanbod van aardappelen, uien en groenten (tabel 1). Bij de biologische bedrijven blijken de prijzen minder gevoelig voor het grotere aanbod, waardoor de opbrengsten nog toe konden nemen. Hierdoor bleef het inkomen in 1999/2000 redelijk in de buurt van het gemiddelde van 1995 tot en met 1997. Bij de gangbare bedrijven ligt het inkomen in 1999/2000 ongeveer 35.000 gulden lager dan in die periode. Het hogere inkomen op biologische bedrijven wordt met name veroorzaakt door hogere saldi per hectare van de belangrijkste biologische producten (figuur 1). Met name bij uien en winterpeen is het verschil groot.

Behalve verschillen in bedrijfsopzet en opbrengsten zijn er ook verschillen in vaste kosten. Vooral de kosten voor betaalde arbeid en loonwerk zijn hoger dan bij gangbare bedrijven. Door een toename van de bedrijfsomvang van het gemiddelde biologische bedrijf in 1999/2000 is er bovendien ook een grotere arbeidsinzet dan in het voorgaande jaar.

Door het hogere inkomen op de biologische bedrijven zijn ook de belastingen hoger. Desondanks ligt het besparingsniveau ruim boven dat van de gangbare bedrijven. Het blijkt dat alleen in goede aardappeljaren, zoals 1994/95 en 1998/99 de gangbare bedrijven met hun resultaten kunnen tippen aan die van de biologische. In jaren met lage gangbare aardappelprijzen weten de biologische boeren het resultaat daarentegen goed op peil te houden.

Tabel 1 Opbrengsten en kosten per bedrijf, bedrijfsresultaten (pb) en inkomen (x 1.000 gulden per bedrijf) op biologische en gangbare akkerbouwbedrijven

	Biologische bedrijven			Gangbare bedrijven a)		
	1995-1997	1998/99	1999/00	1995-1997	1998/99	1999/00
Oppervlakte (ha per bedrijf)	36,8	40,1	45,4	46,3	50,5	53,6
Nge per bedrijf	88	95	106	109	114	122
Ondernemers per bedrijf	1,59	1,63	1,45	1,39	1,58	1,73
Opbrengsten	546	532	638	410	476	409
W.o. granen	26	19	27	26	18	17
aardappelen	97	105	122	140	169	153
suikerbieten	9	6	16	52	41	54
uien	74	66	103	12	4	4
groenten	210	161	223	78	95	73
Kosten	560	584	652	476	524	545
W.o. zaaizaad-pootgoed	48	58	70	57	62	64
ov. toegerekend akkerbouw	16	17	17	57	65	59
arbeid	187	200	196	140	161	161
werktuigen	78	81	97	74	76	86
loonwerk	81	63	96	34	38	37
grond en gebouwen(pb)	82	92	104	74	81	89
Opbrengst per 100 gld. kosten	97	91	98	86	91	75
Arbeidsopbrengst ondernemers	106,2	72,7	97,9	35,3	77,8	5,6
Gezinsinkomen uit het bedrijf	138,9	110,2	125,9	73,2	101,9	36,3
Besparingen	65,0	22,5	22,1	5,0	28,2	-54,8

a) Akkerbouw- en gecombineerde bedrijven met opengrondsgroenten.

Bron: Bedrijven-Informatienet van het LEI.